

Szentháromság ünnepe után 11. vasárnap

► 1Kor 15,1–11

Krisztusért vállalt küldetés

A vasárnap jellege

Ezen a vasárnapon textusunk a feltámadott Krisztusról szóló tanúságtevést állítja elénk. Az emberi lélek küzdelmét, amely rátalál az irgalmas Istenre. A Pröhle-féle *Agenda* így fogalmazza meg a vasárnap témáját: „Mindig kegyelemre szorulunk!” A lekcióban szereplő példázatok, a farizeus és a vámszedő, valamint Nátán példázata mindkét esetben az emberi gyarlóságaink és bűneink okozta belső lelki harcot mutatják be, mely során Isten átformálja szívünket, felnyitja a szemünket arra, hogy nélküle elveszett életű és elkeseredett

emberek lennénk. Ám a Krisztus feltámadásáról szóló örömhír megújíthatja életünket. Mindazok, akik megtapasztalták ennek erejét, továbbadhatják az evangélium üzenetét.

Amit a textusról tudnunk kell

A korinthusi gyülekezetben voltak olyanok, akik kétségbe vonták a halottak feltámadásának tényét, ezért ezzel a kifejezéssel kezdi Pál a bizonyoságtételét és a mondandóját: „eszetekbe juttatom” – *megvilágítom az értelmét* (CSERHÁTI 2008, 670. o.).

Az apostol számára fontos az evangélium hagyományozásának módja. A pneumatikus átélt élmény mellett a történelmi hagyomány is ugyanolyan lényeges. Hiszen útjai során, amerre járt, ezek összekapcsolódtak. Az apostol kiemeli: „Mert én elsősorban azt adtam át, amit én magam is kaptam.” Központi mondanivalója: Krisztus meghalt a mi bűneinkért – eltemették – feltámadt a harmadik napon, mindezek az írások szerint történtek, vagyis ószövetségi kijelentéseken alapulnak. Az apostol által idézett hagyomány szerint Jézus először megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek, azután több mint ötszáz testvérnek. Figyelemre méltó az ὡφθη ’megjelent’ igealak. „Passzívum divinummal állunk szemben [...]”. Krisztus megjelenései mögött is Isten az, aki a feltámadott kinyilatkoztatásában találkozást készít önmagával.” (CSERHÁTI 2008, 674. o.) Nem egy kísértet vagy egy látomás formájában, hanem testben jelent meg Jézus.

Pál önmagát mint legutolsó „torzszülöttet” definiálja. Az ἐκτιρωσκω ’idő előtt szülni’ ige főnevesített alakja elvetélt magzatot, koraszülöttet is jelent, de itt sokkal inkább úgy érthetjük, mint későn született magzat, aki a legkevésbé sem büntelen, nem méltó arra, hogy Jézus megjelenjen előtte, hiszen üldözte Krisztus egyházát.

Isten kegyelme Pállal volt. Minden fáradozása ennek a kegyelemnek a megnyilvánulása, amely nem hiábavaló kegyelem. Az apostol mindegyik apostolnál többet munkálkodott, de ez a kijelentés nem méricskélés vagy összehasonlítás akar lenni, hanem annak bizonyossága, hogy miközben hirdette a Krisztusról szóló evangéliumot, Isten kegyelme méltóvá tette őt az apostolságra.

A perikópa megértése

A Jézusról szóló tanúságtétel kiindulópontja a személyes élmény az igével, annak üzenetével, az evangéliumi örömhírről kapcsolatban. Ennek első lépése sokféle lehet. Egy átélt esemény, sze-

mélyes megtapasztalás, mint a tanítványoknak, akik „élőben”, fizikai valóságában ismerhették őt. Vagy éppen egy kikényszerített találkozás, egy megálljt parancsoló történet, amikor halljuk az üzenetet: Miért üldözől engem? Szüleink, nagyszüleink által élénk élt bizonyosságok Jézus szeretetéről, Isten kegyelméről, amit életünkben mi is továbbadhatunk. „A hit hallásból van” – mondja Pál apostol (Róm 10,17).

Küldetésünk az evangélium hirdetése és továbbadása. Nekünk, embereknek kézzelfogható bizonyítékokra van szükségünk Isten létezéséről, mert olyan a gondolkodásunk, hogy érzékszerveinkkel tapasztaljuk és értelmünkkel fürkesszük a világ titkait. Jézus haláláról és feltámadásáról maga Jézus tesz bizonyosságot, tehát a feltámadás bizonyítékai azok a szemtanúk is, akik találkoztak Jézussal.

Isten kegyelme és hozzánk lehajló irgalmas-sága az ő szuverén döntése. Szeretete a Szentlélek által áradó szeretet: „Isten felhossa az ő napját jókra és gonoszokra egyaránt.” (Mt 5,45) Amikor bűnökkel terhelt, bűnbánattal a szívünkben érezzük a felelősség terheit, felszabadító üzenet számunkra Jézus bűnbocsátó kegyelme. Ő tesz méltóvá bennünket arra, hogy tanúskodhassunk róla. A legnagyobb ajándék életünkben Jézus feltámadásának ténye. Nem a sátáné az utolsó szó, nem a gonosz diadalmaskodik az emberi lelkek felett, hanem Jézus halála és feltámadása által az ő áldozatos szeretete.

Igehirdetési vázlat

Hallásból a tanúság felé

A Szentlélek csodája mutatkozik meg abban, ahogyan Isten megszólítja az embert. Különböző módon, számtalan eszközzel. A természet szépségeire rácsodálkozva, egy-egy célzottan nekünk szóló igei üzenettel, egy meghatározó eseménnyel, amely lehet örömteli vagy éppen szomorú, amikor ravatal mellett kell megáll-

nunk. Őseink élénk élt mély hitében, kiállásában kemény és nehéz időkben. Bármelyik módja is legyen a megszólításnak, a következmény teljes átalakulás, rátalálás Istenre, megtapasztalása annak a földöntúli jósnak és irgalomnak, amelyet Isten adhat.

Jézus kereszthalála és feltámadása, értünk hozott áldozata tükröt tart elénk, és önvizsgálatra indít. Azt tapasztaljuk, hogy életünk során sok rossz dolgot elkövetünk a legnagyobb jóindulattal is, amire csak utólag jövünk rá. Hajlamosak vagyunk felvenni a farizeusi magatartást (hálát adok, hogy nem vagyok olyan, mint ez a...), azután soroljuk, mi mindent tettünk Isten ügyéért. Pál apostol is meg volt győződve arról, amikor üldöző volt, hogy a legjobban cselekszik, egészen addig, amíg a damaszkuszi úton találkozott az Úrral. Vajon keressük-e annak a személyes találkozásnak és a kapcsolódásnak a lehetőségét, amelynek során hallhatnánk, átélhetnénk, mit jelent szeretetközösségben Jézussal lenni? Az okos-telefonok és e-mailek világában nehezebben érezhetők azok a rezdülések, amelyek a lelkünkhöz szólnak. A Covid-időszak bezártsága után nem nyitottuk vissza eléggé a korábbi kapcsolati formáinkat, sok mindent a leegyszerűsítés jegyében elhagytunk. Kapcsolatainkat újra a személyes találkozások síkjára érdemes helyeznünk.

Jézus megmutatja magát

A legnagyobb örömhír az, hogy Jézus, miután feltámadt a halálból, megmutatta magát. Ott, ahol ő akarta, és úgy, ahogy ő akarta. Az emmausi úton, a magdalai Máriának, Tamásnak, a tizenkettőnek és több száz embernek. Nem hagyta kétségek között az övéit, hanem bizonyosságot adott nekik. Ezzel a megtapasztalással és megerősítéssel, amely pünkösdkor a Szentlélek által kiáradt rájuk, tudták hirdetni Jézus feltámadásának üzenetét. Pál apostol önmagáról úgy beszél, mint torzszülöttről, aki arra sem méltó, hogy apostolnak nevezzék. Jézus mégis megtalálja és elhívja. Nem azért, mert méltó lenne rá,

hanem Isten kegyelme által, alkalmasságát Jézustól kapja meg.

Gyülekezetünknek Bakonycsernyén van egy öröksége Danhauser László lelkész idejéből. Egy konfirmandusokat ábrázoló bekeretezett kép, amely 1968. április 21-én, a húsvét utáni vasárnapon, a konfirmációi ünnepen készült. Hetvenkilenc gyermek, harmincegy fiú és negyvennyolc lány konfirmálkodott abban az évben. Nagy betűkkel rá van írva: HIÁBA?! Sokszor eszembe jut ez a kép. Ha az emberi oldalát nézzük a cselekedeteinknek, talán időnként úgy érezzük, hiába volt a konfirmálás, a hittanoktatás, a sok befektetett energia, de milyen jó, hogy Isten ad az elveszettségünkben is lehetőségeket! Nem azért, mert méltók lennénk rá, nem is azért, mert mi szokásból megtettük, amit elvártak a szülők, nagyszülők, hanem egyedül Jézusért, aki a bűnös embert meg akarja szabadítani a megkötöttségeiből.

Ma is ő a kezdeményező

Ahogyan Pál apostol, mi is Isten kegyelméből vagyunk azok, akik vagyunk. A látszat azonban sokszor megtévesztő. Amikor sikereinket magunknak akarjuk tulajdonítani, vagy éppen Isten kegyelmének munkáját, mások hitre jutását önmagunk „eredményének” tartjuk. Lehet örülni azért, ha többen járnak a bibliaórára vagy az istentiszteletre, de ne gondoljuk azt, hogy a dicsőség minket illet. Feladatunk és küldetésünk továbbadni az evangéliumot. Az pedig az Úr akaratára lesz, hogy hiába volt, vagy éppen ellenkezőleg, célba ért az ige üzenete. Isten kegyelme „dolgozik” bennünk. Amikor önmagunkat Pálhoz hasonlóan méltatlannak érezzük az ő irgalmasságára, amikor azt gondoljuk, nem a mi dolgunk másoknak Jézusról beszélni, mert ehhez túl kevésnek tartjuk a képességeinket és az erőnket. Az Úr tehet alkalmassá és méltóvá. Ő nyithatja meg szívünket arra is, hogy a számunkra méltatlannak ítélt életeteket, sorsokat szeretete által újjászülje és megtisztítsa.

További javaslatok az istentisztelethez

Lekciók

2Sám 12,1–15a; Lk 18,9–14

Énekek

EÉ 327, 471

Illusztrációk

VERS

Turczy István: *Kápolna nyílik a szívben*

Ha egyszer kápolna nyílik a szívben,
lesz hajléka, hol szomjat, éhet olt,
és naponta benyit valaki, aki felemel.

Nem kell szög, ecet, nem kér a salétrom-könnyekből,
és köszöni, nem fog térdepelni, inkább *megpihen*,
hiszen sűrű a bánat, mint a tömjén:
láthatatlan madarak mintázzák freskóit a csend
tömör falán.

Új szavakat keres, átmelegszik bennük,
már nincs egyedül. Ha egyszer kápolna nyílik
a szívben, az is megmarad, ami otthagyt.

TÖRTÉNET

Látott embereket szeretni egymást, és látta, hogy a szerelem igen komoly követelményeket támasztott a szerelmesek felé. Látta, hogy a szerelem áldozatot és önmegtagadást kívánt meg. Látta, hogy a szerelem vitákat, irigységet és bánatot hozott. Úgy ítélte meg, hogy a szeretetnek túl nagy ára van. Úgy döntött, nem hagyja, hogy a szeretet megnyomorítsa az életét.

Látta, hogy az emberek homályos, távoli célóért török magukat. Látott férfiakat a sikerért küz-

deni és nőket nemes eszményekért. Látta, hogy a küzdelemben gyakran csalódottság vegyült. Látta, amint erős, elkötelezett emberek kudarcot vallanak, és látta gyenge, értelmetlen emberek sikerét. Látta, miként változtatja ez a törekvés az embereket kicsinyessé és kapzsvá. Úgy ítélte meg, hogy ez túl sokba kerül. Eldöntötte, hogy nem mocskolja be az életét küzdelemmel.

Látott embereket másoknak szolgálni. Látott embereket, akik pénzt adtak a szegényeknek és az elhagyatottaknak. Látta, hogy minél többet szolgáltak, annál gyorsabban növekedett a szükség. Látott hálátlan pártfogoltakat, akik ellene fordultak szolgáló barátaiknak. Úgy döntött, hogy nem mocskolja be az életét szolgálattal.

Amikor meghalt, felment Istenhez, és oda vitte neki az életét – meg nem nyomorítottan, el nem rontva, mocsoktalanul. A férfi tiszta volt, meg sem érintette őt a világ szennye, és így állt oda büszkén Isten elé, azt mondva:

– Itt van az életem!

Isten azt kérdezte tőle:

– Élet? Miféle élet?

Wayne Rice: *Miféle élet?***Felhasznált irodalom**

CSERHÁTI Sándor 2008. *Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt első levele*. Luther Kiadó, Budapest.

GOPPELT, Leonhard 1992. *Az Újszövetség teológiája*. 2. köt. Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, Budapest.

JÁNOSSY Lajos 1944. *Az egyházi év útmutatása*. Magánkiadás, Sopron.

Jubileumi kommentár. BibliaTéka CD-ROM. Arcanum Digitéka Kft.

KISFALUDY Zsófia (szerk.) 2025. *Reménytövis. Kortárs keresztény versantológia*. Kálvin Kiadó, Budapest.

MAGASSY Sándor 1997. *Óegyházi perikópák*. 2. köt. Szerzői kiadás, Budapest.

RICE, Wayne 1991. *Fején a szöveget!* Ford. Sándor Zsuzsanna. Új Remény Alapítvány, Debrecen.

■ SZARKA ÉVA